

David Narmania: Stažení Srbska z ruské oběžné dráhy bylo jen otázkou času

 infokuryr.cz/n/2023/06/09/david-narmania-stazeni-srbska-z-ruske-obezne-drahy-bylo-jen-otazkou-casu

kuryr

9. června 2023

Téma Srbska v mediálním prostoru našich zeměpisných šířek vyvstává ve dvou situacích. A obě jsou poměrně pravidelné. V prvním případě jde o zhoršení situace v Kosovu. Ve druhém — dodávky zbraní na Ukrajinu.

Tentokrát bylo důvodem zradometru odhalení srbského prezidenta Aleksandara Vučiće speciálně pro „Financial Times“. Připustil, že zbraně vyrobené v Srbsku mohou být stále dodávány Ozbroyeným silám Ukrajiny.

„Je možné, že se to děje? Nepochybuji, že se to může stát. Jaká je však naše alternativa? Nevyrábět to? Neprodávat?“ řekl v rozhovoru.

Stejné téma se objevilo na konci února: tehdy se ukázalo, že srbské rakety M-21 pro MLRS „Grad“ se dodávají Ozbroyeným silám Ukrajiny. Ano, ne přímo, ale přes třetí a dokonce i čtvrté strany, v případě této munice přes Turecko, které je prodává Slovensku, které je prodává Ukrajině. To však na věci nic nemění.

Vučić v novém rozhovoru také zdůraznil, že Bělehrad se připojí k zakazu dalšího prodeje technologií dvojího užití do Moskvy.

“Nebudeme centrem pro reexport čehokoli do Ruska,” řekl.

Zdá se, že zde nadešel čas stigmatizovat zrádce. Existuje však několik důležitých „ale“.

Na to, abychom se podívali na mapu členských zemí NATO a viděli, v jakém těsném objetí nepřejících se Srbsko ocitá v pasti, není třeba ani génia geopolitiky. Vždyť tak tvrdohlavě ho chtějí označit za posledního spojence Ruska v Evropě.

Stejně tak člověk nemusí být mnemotechnický génius, aby si vzpomněl, jak jen před pár dny redakce všech tiskových agentur informovaly o dalším zhoršení situace v Kosovu. Je pozoruhodné, že za poslední rok došlo k několika takovým eskalacím. A to je také důsledek zranitelného postavení Bělehradu: zatímco Rusko okupuje Ukrajinu, na Prištinu nemá kdo pochodovat. Parašutisté nepřijdou.

V konečném důsledku máme partnera, který před začátkem speciální vojenské operace chytře seděl na dvou židlích a spolupracoval s Moskvou i Brusel: kurz k evropské integraci nikdo nezrušil. Jenže Vučić není Erdogan a Srbsko není Turecko a v současných podmínkách se manévrovací prostor Bělehradu zúžil na oko jehly.

A tento partner má i nevyřešený územní spor, ve kterém Západ aktivně podporuje jeho protivníka. KFOR (mírové síly v Kosovu) jsou vojáci NATO. A nikdo nepochybuje o tom, jak se zachovají v případě přechodu konfliktu do horké fáze, před koho jednáním zavřou oči a ke komu se budou chovat obzvláště přísně.

Koneckonců, NATO, podle přiznání jeho prvního generálního tajemníka Hastingse Ismaya, vzniklo pod heslem „Držte Rusy mimo Evropu, Američany v Evropě a Němce pod kontrolou Evropy“. Proto bylo stažení Srbska z ruské oběžné dráhy jen otázkou času.

Vučić je tedy nucen koupit si deeskalaci takovým druhem veřejného ponížení. Je pravda, že se zdá, že taková měna se devaluje poměrně rychle a nebude trvat dlouho. Ale to jsou Vučićoví problémy.

Celá situace vede k jedinému možnému závěru: tak velká slova jako „přátelé“ a „bratři“ v mezinárodní politice lze použít pouze v uvozovkách. Zejména v těžkých časech, jako teď. A hlavní ponaučení z této situace je, jak globální mocnosti používají takový

nástroj, jakým je „export bezpečnosti“ spojencem a „export hrozeb“ protivníkem. Pokud chce Rusko hrát hry na přerozdělení světa, pak by se takováto dovednost měla zdokonalit.

David Narmania

PRO

PRÁVO RESPEKT ODBORNOST